

sledku dejinných udalostí, politických tlakov, spoločenských zmien a multikulturalizmu. Bratislava sa v tomto diele javí ako živý organizmus, ktorého vývoj možno čítať z jeho literárnych stvárnení. Vďaka autorom monografie tak nachádzame cestu k hlbšiemu porozumeniu nielen histórie, ale aj sociálno-kultúrnych transformácií mesta a odrazov týchto procesov v literárnej tvorbe.

TOMÁŠ WINKLER,
Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

LITERATÚRA

- Bystrzak, M., Passia, R., Taranenková, I. (Eds.) (2020). *Kontakty literatúry (modely, identity, reprezentácie)*. Bratislava: Veda.
- Dudeková, M. a kol. (2012). *Medzi provinciou a metropolou: obraz Bratislavy v 19. a 20. storočí*. Bratislava: Historický ústav SAV.
- Passia, R., Barborík, V. a kol. (2023). *Literárne krajiny Bratislavy: obraz mesta po roku 1918*. Bratislava: Vydavateľstvo SAV VEDA.

RASTISLAVA STOLIČNÁ-MIKOLAJOVÁ:

Bavilo ma byť etnografkou

[I Enjoyed Being an Ethnographer]

Bratislava: Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i.; 80 s.

DOI: <https://doi.org/10.31577/SN.2025.1.14> © Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i.
© 2025, Peter Slavkovský. This is an open access licensed under the Creative Commons

Výsledky vedeckej práce Rastislavy Stoličnej sú svedectvom o dlhoročnom pôsobení významnej vedeckej osobnosti etnológie na Slovensku. Vznikali v historicky zložitom období. Sú dôkazom, že i vedec je súčasťou konkrétneho sociálneho prostredia, ktoré podmieňuje jeho vnímanie, ale aj interpretáciu sociálnej skutočnosti. Práve schopnosť zvládnuť v konkrétnej historickej a sociálnej situácii požiadavky vedného odboru, vplývať na jeho úroveň, mať schopnosť organizovať aktivity svojich spolupracovníkov, byť iniciátorom, ktorý vidí nielen svoje vedecké ambície, ale aj smerovanie odboru v spoločnosti – to sú kritériá určujúce veľkosť osobnosti vedca a organizátora vedeckého života. Myslím si, že R. Stoličná to počas svojho dlhoročného pôsobenia v Ústave etnológie a sociálnej antropológie SAV dokázala.

Publikácia R. Stoličnej *Bavilo ma byť etnografkou*, ktorú by som chcel čitateľom Slovenského národopisu predstaviť, je iná ako tie, ktoré uvádza R. Stoličná vo svojej bibliografii. Je o motivácii autorky, jej pocitoch i radoch, ktorú jej etnografická heuristika a publikovanie dosiahnutých výsledkov prinášala. Je rozdelená do 13 tematicky samostatných kapitol, ktoré by sa dali zhrnúť do metafor: „...ako sa z nadšenej mladej tanečnice vo folklórnom súbore stala doktorka vied v etnografii“. Sú reflexiou jej vedeckých aktivít, študijných ciest i školiťských zásluh.

Rád som si prečítal publikáciu R. Stoličnej. Boli sme generačnými kolegami. Čítanie jej spomienok vyvolávalo moje vlastné, s ňou spojené – zo spoločných výskumov, prípravy kníh-

ných rukopisov, ale i na kolegov, ktorí s nami po tie roky spolupracovali. Naše publikácie z toho obdobia – *Etnografický atlas Slovenska*, *Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska*, *Slovensko. Európske kontexty ľudovej kultúry*, ale i výsledky našich výskumov o tradičnej kultúre zahraničných Slovákov získali pre SAV i naše vedecké pracoviisko celý rad zahraničných i domácich ocenení. Nielen R. Stoličná, ale i ostatní spolupracovníci toho obdobia – S. Kovačevičová, E. Drábiková, M. Benža, O. Danglová, V. Feglová, L. Faltánová, K. Rusnáková, D. Luther i ďalší, ale i vtedajšie vedenie pracoviska, ostanú v mojej pamäti nielen ako významní vedeckí pracovníci, ale predovšetkým ako skvelí kolegovia.

Pri čítaní publikácie R. Stoličnej som si uvedomil, že tento druh biografickej literatúry môže byť i vhodným obohatením pra-

meňov k dejinám vedného odboru – práve pre tú „človečinu“, ktorú so sebou prináša. Zatiaľ nám však môžu byť aspoň inšpiráciou, okrem recenzovanej práce R. Stoličnej, publikácie ďalších slovenských etnológov, napríklad kniha spomienok *Preskakovanie polienok* od S. Kovačevičovej (2001) či zborník *Cesty Jána Botíka – Zborník venovaný životným cestám etnografa prof. PhDr. Jána Botíka, DrSc. pri príležitosti životného jubilea* (Maráky, Hlôšková, Botiková, Eds., 2018).

PETER SLAVKOVSKÝ

LITERATÚRA

Kovačevičová, S. (2001). *Preskakovanie polienok*. Bratislava: Logos.

Maráky, P., Hlôšková, H., Botiková, M. (Eds.) (2018). *Cesty Jána Botíka: zborník venovaný životným cestám etnografa prof. PhDr. Jána Botíka, DrSc. pri príležitosti životného jubilea*. Bratislava: Lúč.

Stoličná-Mikolajová, R. (2023). *Bavilo ma byť etnografkou*. Bratislava: Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i.